Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ТРАНСПОРТНИЙ КОЛЕДЖ»

ЗАТВЕРДЖУЮ
директор коледжу
В.М. Димитрюк
_____
наказ № 141/В від
«08» 11 2018 р.

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ВНУТРІШНЮ СИСТЕМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ДЕРЖАВНОМУ ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ «ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ТРАНСПОРТНИЙ КОЛЕДЖ»

Розглянуто і схвалено
на засіданні педагогічної ради
протокол № 2 від 08 2018р.

Чернівці

2018

1.Загальні положення

З огляду на те, що європейські суспільства все більше прагнуть ставати суспільствами знань, вища освіта є невід'ємним компонентом соціально-економічного та культурного розвитку. Водночас зростання попиту на навички і компетенції вимагає від вищої освіти нових кроків.

Політика забезпечення якості є найбільш ефективною, коли відображає зв'язок між науково-дослідною роботою та навчанням і викладанням, а також враховує як національний контекст, в якому працює навчальний заклад, так і його інституційний контекст і стратегічний підхід. Така політика підтримує:

- організацію системи забезпечення якості;
- відділення й інші структурні підрозділи, а також керівництво, окремих викладачів та студентів у тому, щоб вони брали на себе відповідальність за забезпечення якості;
- академічну чесність і свободу, пильнуючи вияви академічного шахрайства;
- запобігання будь-яким проявам нетолерантності чи дискримінації проти студентів або викладачів;
- залучення зовнішніх сторін до забезпечення якості.

Система навчання у коледжі-багатогранний процес, який складається із цілого ряду взаємопов'язаних елементів. Серед них важливе місце посідає контроль знань, організація зворотного зв'язку, як засобу управління навчально-виховним процесом

Особливої актуальності організація контролю знань набуває у зв'язку з посиленням ролі самостійної роботи студентів, зменшенням аудиторного навантаження. Посилена увага до проблеми контролю знань викликана необхідністю визначити ступінь підготовленості студентів, потребою постійного удосконалення системи навчання.

Перевірка і оцінка знань передбачають виконання шести основних функцій: контролюючої, навчальної, виховної, організаційної, розвиваючої та методичної.

У процесі забезпечення якості має бути встановлене таке навчальне середовище, в якому зміст програм, навчальні можливості та матеріально-технічні засоби відповідають поставленій меті.

Перевірка і оцінка знань – одна з форм державного контролю. Показники

контролю знань студентів є основою для судження про результати навчання, для вирішення питань призначення стипендії, переведення на наступний курс, випуску з навчального закладу, видачі диплома. Дані про результати контролю знань студентів слугують основними показниками, за якими проводять рейтинг студентів, оцінюють роботу викладачів, академічних груп, курсів, відділень та коледжув цілому. Перевірка і оцінка знань студентів за правильної їх організації слугують не лише цілям контролю, але і цілям навчання, вони завжди певною мірою залежать від педагогічної майстерності викладача.

Як активний учасник процесу навчання, викладач повинен не тільки надавати студентам певну інформацію або організовувати отримання та сприйняття інформації з інших джерел, але одночасно мати вичерпні відомості про те, як виконується ця робота, яка кількість і якість засвоєних знань. Завдання викладача і студента полягають у тому, щоб у процесі перевірки та оцінки знань виявити справжній стан знань, вмінь і навичок і тим самим допомогти студенту раціонально організувати навчальну роботу. Успіх рішення даного завдання безпосередньо залежить від суворого дотримання викладачем дидактичних принципів контролю знань: дієвості, системності, індивідуальності, диференціювання, об'єктивності і єдності вимог.

Усі принципи контролю знань студентів тісно пов'язані між собою і у сукупності визначають вимоги до форм та методів перевірки і оцінки знань, тобто визначають систему їх контролю, порядок здійснення контролю знань студентів.

Таким чином, забезпечення якості і підвищення якості є взаємопов'язаними процесами. Вони здатні підтримати розвиток культури якості, до якої зможуть долучитися всі – від студентів і викладачів до керівників навчального закладу.

2. Система контролю знань студентів

Враховуючи важливість оцінювання для навчального просування студентів та для їхніх майбутніх кар'єр, процедури забезпечення якості оцінювання мають спиратися на такі орієнтири:

- викладачі обізнані з наявними методами екзаменування та контролю знань і одержують підтримку в розвитку своїх навичок у цій сфері;
- критерії та методи оцінювання, а також критерії виставлення оцінок оприлюднюються заздалегідь;

- оцінювання дозволяє студентам продемонструвати, наскільки вони досягли запланованих навчальних результатів. Студенти одержують зворотний зв'язок, який за потреби супроводжується порадами щодо навчального процесу;
- де можливо, оцінювання здійснюється більш ніж одним екзаменатором;
- правила оцінювання передбачають можливість врахування пом'якшуючих обставин;
- оцінювання послідовно і справедливо застосовується до всіх студентів та проводиться відповідно до встановлених процедур;
- існує формальна процедура подання апеляцій із боку студентів.

Система наскрізного контролю знань студентів є складовою частиною навчального плану і затверджується як єдиний документ. За місцем, яке посідає контроль у навчальному процесі, розрізняють попередній (вхідний), поточний, рубіжний і підсумковий контроль.

2.1. Попередній контроль (діагностика вхідного рівня знань студентів) застосовується як передумова для успішного планування і здійснення вивчення дисциплін. Він дає змогу визначити наявний рівень знань студентів для використання їх викладачем як орієнтиру до рівня складності викладання матеріалу, форм та методів проведення занять. Вхідний контроль знань проводиться, як правило, після зарахування абітурієнтів на навчання – на 1 курсі (для студентів бази 9 класів) з предметів шкільної підготовки за курс 9 класу та на II курсі з предметів, які вивчалися раніше і забезпечать засвоєння дисциплін рівня початкової вищої освіти, передбачених навчальними планами. Різновидом попереднього контролю є перевірка і оцінка залишкових знань. Його проводять через деякий час після підсумкового іспиту (заліку) з певної дисципліни з метою перевірки міцності знань та визначення вихідного рівня знань із забезпечуючи дисциплін для можливості сприйняття нових. Зміст знань, форми і методи здійснення попереднього контролю визначають циклові комісії.

2.2. Поточний контроль знань – це органічна частина всього педагогічного процесу, є засобом виявлення ступеня сприйняття (засвоєння) навчального матеріалу. Управління навчальним процесом можливе тільки на підставі даних поточного контролю.

Завдання поточного контролю зводяться до того, щоб:

1) виявити обсяг, глибину і якість сприйняття (засвоєння) матеріалу, що вивчається;

2) визначити недоліки у знаннях і намітити шляхи їх усунення;

3) виявити ступінь відповідальності студентів і ставлення їх до роботи, встановити причини, які перешкоджають їх роботі;

4) виявити рівень опанування навичок самостійної роботи і намітити шляхи і засоби їх розвитку;

5) стимулювати інтерес студентів до змісту дисципліни і їх активність у пізнанні. Головне завдання поточного контролю – допомогти студентам організувати свою роботу, навчитися самостійно, відповідально і систематично вивчати навчальні дисципліни. Поточний контроль пов'язаний з усіма видами навчальної роботи і має навчити студентів бути готовими до перевірки знань з першого дня занять і повсякденно. Перед початком викладання дисципліни викладач повинен довести до відома студентів вимоги до системи контролю знань.

При проведенні лабораторних, практичних та семінарських занять є обов'язковим поточний контроль підготовленості студентів до виконання конкретної роботи, виконання завдань з теми заняття, письмове оформлення роботи та її захист перед викладачем. Оцінки за видами аудиторної та самостійної роботи викладач заносить до журналу обліку навчальних занять.

2.3. Формою рубіжного контролю є поточна атестація студентів.

Поточна атестація має на меті запровадження системності у контролі знань студентів, ступеня та якості засвоєння навчального матеріалу, стимулювання активної самостійної роботи студентів, їх відповідальності за результати власної навчальної діяльності.

2.4. Критерії оцінювання та вимоги до атестації

1. Атестація знань студентів здійснюється за підсумками навчальної роботи студентів при наявності не менше 16 годин (8 пар) занять.

2. Атестація здійснюється у такі терміни в I семестрі - на 1.11, у II семестрі – на 1.04. Оцінка з атестації повинна бути виставлена не пізніше зазначених термінів

3. Підсумки атестації виставляються в журналі навчальних занять в окремо зазначених 2 графах «атестація». Графа справа залишається для ліквідації

заборгованостей, перездачі незадовільних оцінок.

4. Атестація виставляється за чотирибальною шкалою («5», «4», «3»,«2»). Якщо студент пропустив заняття і не відпрацював пропущений (з різних причин) навчальний матеріал з дисципліни або не виконав необхідних завдань навчальної програми, то йому завідувачем відділенням призначається додатковий час для ліквідації заборгованності, якщо причина поважна, а якщо причина не поважна у графі «атестація» завідувачем відділенням проставляється «2», та встановлюється термін ліквідації заборгованності.

5. Підсумкова оцінка з атестації може бути визначена при наявності відпрацювання пропущених теоретичних, лабораторних та практичних занять, контрольних робіт та при наявності не менше трьох поточних оцінок. Підсумкова оцінка з атестації виставляється, як середньозважений бал.

6. Викладачі несуть особисту відповідальність за своєчасність оформлення підсумків атестації та відповідність результатів атестації до вимог даного Положення.

7. Якщо студент не був атестований, він має право і зобов'язаний ліквідувати заборгованість у 10 - деннний термін з дня атестації.

Якщо таких неатестацій більше двох, то завідувач відділенням видає наказ по відрахуванню студента з коледжу.

8. Якщо і після атестації студент відсутній з поважних причин, продовжує пропускати навчальні заняття, то він може здати заборгованість у 10 – деннний термін з дня виходу на заняття; у разі необхідності складається графік ліквідації заборгованості.

9. Якщо студент отримав незадовільну оцінку (або декілька таких оцінок), він зобов'язаний перездати її на позитивну оцінку у 10 - денний термін. У разі невиконання зазначеної вимоги студент повинен бути заслуханий такою: на засіданні Ради студентського самоврядування, засіданні циклових комісій, методичному об'єднанні класних керівників (кураторів) груп, педагогічній раді.

10. Контроль за ходом ліквідації заборгованостей лежить на викладачу конкретної дисципліни, класному керівникові (кураторові) групи та завідувачу відділенням, до якого віднесена навчальна група, у якій є не атестовані студенти або студенти, що отримали «2».

11. Якщо студент ліквідував заборгованості, він повинен про це повідомити класного керівника (куратора) групи та завідувача відділення.

12. Класний керівник (куратор) групи повинен повідомити батьків студентів про результати атестації.

13. Підсумки атестації, хід ліквідації заборгованостей обговорюються на засіданнях циклових комісій. Дане засідання повноважне заслуховувати як викладачів, так і студентів, що не встигають та встановлювати міри, заходи по попередженню чи ліквідації негативних наслідків атестації.

2.5. Підсумковий контроль – вид контролю знань студентів з метою оцінки їх відповідності моделі фахівця. Формами підсумкового контролю є заліки (диференційовані та недиференційовані), семестрові, державні іспити та захист курсових проектів.

2.6. Семестровий підсумковий контроль – організовується в коледжі відповідно до (пункту 5.2.5. «Семестровий підсумковий контроль» Положення про організацію навчального процесу у Державному вищому навчальному закладі «Чернівецький транспортний коледж», наказ № 178/В від 31.12. 2015 р.) та проводиться у формі семестрового екзамену, диференційованого заліку або заліку з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою і в терміни, встановлені навчальним планом.

2.7. Семестровий екзамен – це форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр, що проводиться як контрольний захід згідно навчального плану та розкладу, що затверджується директором за 2 тижні до початку сесії.

2.8. Семестровий диференційований залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з певної дисципліни за відсутності модульного контролю та екзамену в даному семестрі і не передбачає обов'язкову присутність студентів. Семестровий диференційований залік, як правило, виставляється за підсумком оцінок, одержаних протягом семестру. Результат диференційованого заліку записується, як оцінка за семестр «2», «3», «4», «5».

2.9. Семестровий залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу виключно на підставі

результатів виконання ним певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях. Семеєтровий залік планується при відсутності модульного контролю та екзамену в даному семестрі і не передбачає обов'язкової присутності студентів у коледжі. Результатом заліку є записи: «зараховано», «незараховано». Студент вважається допущеним до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку або заліку), якщо він виконав всі види робіт, передбачені навчальним планом на семестр з цієї навчальної дисципліни.

Якщо студент під час екзаменаційної сесії має більше двох незадовільних оцінок, він відраховується з коледжу (пункту 5.2.5. «Семестровий підсумковий контроль» Положення про організацію навчального процесу у Державному вищому навчальному закладі «Чернівецький транспортний коледж», наказ № 178/В від 31.12. 2015 р.). Відсутність заліків з окремих навчальних дисциплін через невідпрацювання пропусків, невиконання необхідних практичних (лабораторних) робіт та ін. вважається, як незадовільна оцінка з навчальної дисципліни.

Якщо заліки не виставлені через поважну причину – хворобу студента, участь у спортивних змаганнях тощо, завідувачем відділення складається індивідуальний графік ліквідації заборгованості. Студентам, що отримали під час сесії не більше двох незадовільних оцінок, дозволяється, на основі графіка, складеного завідувачем відділення, ліквідувати кадемічну заборгованість до початку наступного семестру. Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни; один раз викладачу, другий комісії, яка створюється завідувачем відділення. Студенти, які не з'явилися на екзамени без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку. Результати складання екзаменів і диференційованих заліків оцінюються за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вносяться у екзаменаційну відомість, залікову книжку, журнал обліку занять у графі «іспит». В період екзаменаційної сесії після здачі всіх екзаменів директор коледжу, як виняток, має право дозволити повторну здачу одного екзамену з даної сесії та на старших курсах - повторну здачу не більше двох екзаменів з метою підвищення якості знань з окремих дисциплін, що вивчалися раніше.

В коледжі з деяких дисциплін проводиться викладання шляхом запровадження кредитно-модульної системи навчання.

Робочу навчальну програму з такої дисципліни складає викладач, узгоджуючи її на цикловій комісії та затверджує у заступника директора з навчальної роботи. В цьому документі передбачено поділ дисципліни на 2-3 модулі за семестр. Кожен модуль передбачає виконання студентом різних видів навчальної роботи та бали за них.

Модулі закінчуються модуль-контролями, які можуть відбуватися у запланованих формах: контрольна робота, тестування, виконання завдань і вправ, \розв'язування задач, захист проектів тощо.

Така система передбачає комплексну діагностику знань. Надійні дані необхідні для прийняття обґрунтованих рішень та для розуміння, що працює належним чином, а що потребує уваги. Ефективні процеси збору та аналізу інформації про навчальні програми та інші види діяльності є частиною системи внутрішнього забезпечення якості.

Тому студент, який працював системно, одержуючи високі бали за виконані види робіт, набрав зазначений максимальний бал, звільняється від здачі семестрових екзаменів і заліків. Набрані ним бали переводяться за шкалою, яка є в робочій програмі у відповідну оцінку. Переведення балів інших студентів у оцінки здійснюється після здачі екзамену.

2.10. Державна атестація студента здійснюється державною екзаменаційною комісією (надалі ДЕК) після завершення навчання з метою встановлення фактичної відповідності рівня підготовки вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики. Державна атестація у коледжі проводиться у формі захисту дипломних проектів. До захисту дипломного проекту допускаються студенти, які виконали всі вимога навчального плану. ДЕК перед початком захисту дипломного проекту завідувачами відділень подаються такі документи:

– списки студентів, допущених до захисту дипломних проектів;

– зведена відомість про виконання студентами навчального плану і про отримані ними оцінки з теоретичних дисциплін, курсових проектів, практик. Студенту, який захистив дипломний проект, рішенням ДЕК присвоюється кваліфікація у відповідності до здобутої спеціальності і видається диплом

встановленого зразку. У тих випадках, коли захист дипломного проекту не відповідає вимогам рівня атестації, ДЕК приймає рішення про те, що студент є неатестованим, про що записується у протокол засідання ДЕК. Студент, який отримав незадовільну оцінку при захисті дипломного проекту, відраховується з коледжу. Йому видається академічна довідка встановленого зразку. Він має право на поновлення на умовах договору для повторного захисту дипломного проекту в наступні терміни роботи ДЕК протягом трьох років. Студенту, який виконав навчальний план, але не захистив дипломний проект через тяжку хворобу чи з іншої поважної причини (документально підтверджену), директор коледжу має право продовжити навчання до наступного терміну роботи ДЕК. Якщо студент не з'явився на засідання ДЕК для захисту дипломного проекту, то в протоколі ДЕК записується, що він є неатестованим у зв'язку з неявкою на засідання ДЕК. Результати захисту дипломних проектів оголошуються в день засідання ДЕК після оформлення протоколів ДЕК.